

U ovom broju, između ostalog, čitajte:

- **Fiskalnim i parafiskalnim rasterećenjima do boljeg poslovnog ambijenta, većih plaća i stabilnog budžeta**
- **Poslodavci nezadovoljni povećanjem cijene struje privredi, pozdravljaju isplatu dvije prosječne plaće radnicima bez poreza**
- **UPFBiH: Donošenje fiskalnih zakona ključni prioritet u 2024. godini**
- **15. decembra počela kampanja "Zaključavanja cijena u FBiH"**
- **Okrugli stol o obrazovanju: Poslodavci moraju biti uključeni u reformu obrazovanja i obrazovne procese**

Fiskalnim i parafiskalnim rasterećenjima do boljeg poslovnog ambijenta, većih plaća i stabilnog budžeta

Stvaranje boljeg poslovnog ambijenta, jačanje poslovnog sektora i položaja realnog sektora, smanjenje opterećenja cijene rada, povećanje plaća, samo su neki od prioriteta na čijoj provedbi će UPFBiH raditi u narednom periodu

Smanjenje fiskalnih i parafiskalnih nameta jedan je od ključnih prioriteta Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, istaknuto je na završnoj konferenciji o temi "Fiskalna i parafiskalna opterećenja i tržište rada u FBiH: stanje i perspektive" koju je organiziralo Udruženje poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine.

„Fiskalna reforma koju smo postavili sebi kao cilj je najveća reforma u FBiH. Njen cilj je smanjenje troškova rada, povećanje plaća, posebno minimalne, jačanje privrede, otvaranje novih radnih mjesta, smanjenje sive zone. Želimo radnicima što prije povećati plaće, a privrednicima poboljšati privredni ambijent. Ta reforma znači da će se u jednom trenutku

stvoriti nedostatak u budžet koji prema procjenama iznosi oko milijardu KM. Odlučni smo ovaj proces dovesti do kraja, ali moramo osigurati kompenzacijske izvore prihoda kroz digitalnu fiskalizaciju. To su dva procesa bez kojih teško možemo provesti ono što smo zamislili", kazao je premijer FBiH Nermin Nikšić obraćajući se učesnicima konferencije.

Govoreći o parafiskalnim nametima naglasio je da u BiH niko sa sigurnošću ne zna koliko tačno ima ovih nameta, ali da procjene govore da ih BiH ima tri puta više nego Srbija, a dva puta više nego Hrvatska.

„Ima ih više i veći su nego u zemljama EU. Činjenica da imamo toliko parafiskalnih nameta govori da je vrijeme za reset. Vlada FBiH će pripremiti akcioni plan za smanjivanje i ukidanje parafiskalnih i neporeznih nameta", najavio je premijer Nikšić.

Savjetnica za komercijalna pitanja u Ambasadi SAD u BiH Alisson Stepinec istaknula je da je privatni sektor u BiH pokazao izuzetnu otpornost i da ima ogroman, ali nažalost, neiskorišten potencijal.

„Žao mi je što smo izgubili još jednu godinu u kojoj nisu doneseni propisi koji bi olakšali poslovanje. Pozdravljam spremnost Vlade FBiH da zajedno sa socijalnim partnerima i međunarodnom zajednicom radi na kreiranju boljeg poslovnog ambijenta. Spremni smo pomoći, u ovom trenutku preko USAID pružamo pomoć kako bismo pojačali ulaganja iz dijaspor,

ojačali turistički sektor i proveli reformu porezne uprave. Samo jak privatni sektor će većini ljudi u BiH poboljšati život. Samo jak privatni sektor će privući strane investitore. A za sve to su nam potrebna sistemska i dugoročna rješenja", naglasila je Stepinec.

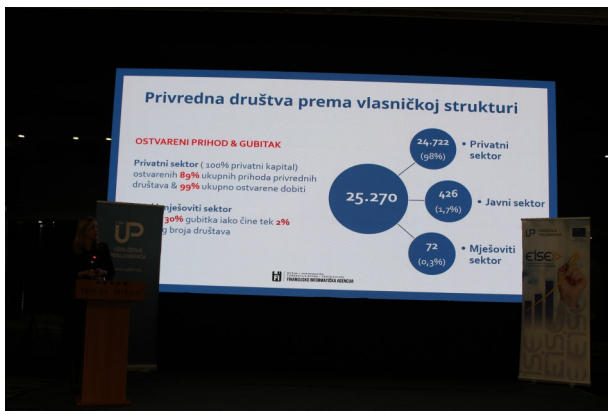
Stvaranje boljeg poslovnog ambijenta, jačanje poslovnog sektora i položaja realnog sektora, smanjenje opterećenja cijene rada, povećanje plaća, samo su neki od prioriteta na čijoj provedbi će UPFBiH raditi u narednom periodu.

„Ključni prioriteti su fiskalni zakoni, reforme u posredovanju u zapošljavanju i evidenciji nezaposlenih osoba, reforma zdravstvenog osiguranja, usklađivanje obrazovanja sa potrebama tržišta rada, bolje korištenje raspoloživih fondova zavoda i službi. Također, insistiramo na usklađivanju zdravstvenog i socijalnog sistema, osiguranju neophodne radne snage kroz angažiranje svih raspoloživih resursa, a, alternativno, uvoz radne snage uz pojednostavljene procedure", naglasio je

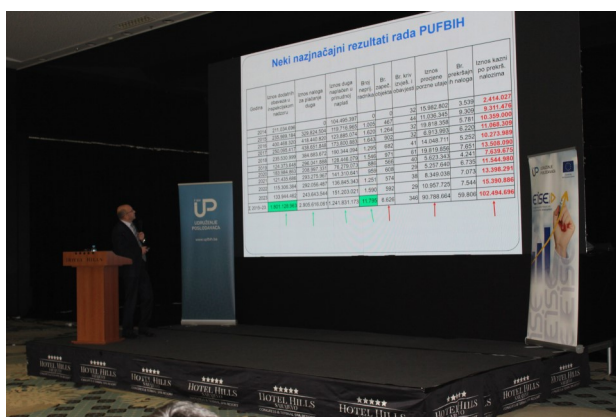

direktor UPFBiH Mario Nenadić.

Direktorica FIA-e Irma Borovac predstavila je Analizu poslovanja privrednih društava u FBiH sa posebnim osvrtom na fiskalne i parafiskalne namete. Istaknula je da od 25.270 predatih finansijskih izvještaja u 2022. godini, koja su predala privredna društva 98 posto čine kompanije iz privatnog sektora.

„U ukupnim rashodima kompanija troškovi plaća u privatnim firmama iznose 12,2, a u javnom sektoru 31,8 posto“, naglasila je Borovac.

Direktor Porezne uprave FBiH Šerif Isović naglasio je da će ove godine biti prikupljeno oko 7,3 milijarde KM javnih prihoda. Istaknuo je da bi promjenama zakonske regulative u oblasti poreza ovi prihodi mogli biti i veći.

„Jedna od prvih oblasti koju trebamo urediti je fiskalizacija, jer ova koju sada imamo je najgora u Europi. Osim toga, kladionice su do sada napravile promet od 1,2 milijarde KM na osnovu kojega bi trebali platiti porez u iznosu od 118 miliona KM, koji ne plaćaju. Oporezivanjem RNG i sportskog klađenja dobilo bi se još 126 miliona KM u budžetima“, naglasio je Isović naglašavajući potrebu za jačanjem kapaciteta PUFBiH.

Predstavnik Saveza samostalnih sindikata BiH Samir Kurtović naglasio je da 19 sindikat koji zajednički istupaju imaju 120.000 članova.

„Naš cilj je da poboljšavamo status radnika i da rješavamo njihove probleme kroz tripartitni, socijalni dijalog sa poslodavcima i vladom“, naglasio je

Kurtović.

Rektor Sarajevo School of Science and Tehnology Vjekoslav Domljan naglasio je da se prilikom određivanja minimalne plaće mora voditi računa o potrebama radnika i njihovih porodica uzimajući u obzir generalni nivo plaća u zemlji i troškove života, ali i ekonomskim faktorima.

„U EU minimalna plaća iznosi 50 do 60 posto medijalne plaće. Mi u BiH imamo neuređeno tržište rada. Tako su u javnom sektoru plaće veće za 40 posto u odnosu na privatni, u FBiH postoji značajna razlika u plaćama 1,5:1, postoje razlike i prema zanimanjima. Sve su to

elementi koji se moraju uzeti u obzir prilikom određivanja minimalne plaće", kazao je Domljan.

Direktor TMD Gradačac Adem Hanić naglasio je da bh. privrednici nemaju vremena i da je potrebno hitno djelovati.

„Predložio bih Vladi FBiH da napravi akcioni plan za naredne dvije-tri godine kako bismo što prije pristupili brojnim problemima sa kojima se privreda suočava. U prethodnim godinama smo bilježili rast, ali se bojimo da će on usporiti ukoliko se ne kreira bolji poslovni ambijent za privredu", naglasio je Hanić.

Predsjednik Obrtničke komore FBiH Željko Babić kao najveći problem sa kojim se obrtnici u

FBiH susreću istaknuo je osnovicu za obračun plaće.

„Ne slažemo se sa načinom izračuna osnovice, za koju se sada koristi prosječna plaća u FBiH. Prosječna plaća u Federaciji BiH raste zahvaljujući više javnom, nego privatnom sektoru. Zato je naš zahtjev da se osnovica za obrtnike veže za minimalne, a ne za prosječne plaće", kaže Babić.

Učesnici su ocijenili konferenciju kao veoma uspješnu i korisnu platformu, uz naglasak na neophodnosti nastavka ekonomsko-socijalnog dijaloga.

Udruženje poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine organizira konferenciju u okviru Projekta "Doprinos organizacija civilnog društva poboljšanju utjecaja poduzetništva na socio-ekonomski razvoj BiH" koji finansira Europska unija.

Poslodavci nezadovoljni povećanjem cijene struje privredi, pozdravljaju isplatu dvije prosječne plaće radnicima bez poreza

U Udruženju poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine izražavaju nezadovoljstvo odlukom Vlade Federacije BiH da ograniči, a u suštini, poveća cijenu električne energije za 20 posto za privredna društva u Federaciji BiH za 2024. godinu.

"Zakonom o električnoj energiji u FBiH mnoga privredna društva će preći sa javnog na tržišno snabdijevanje, čime će Elektroprivreda BiH dodatno zaraditi između 25 i 28 miliona KM. No, to očigledno nije dovoljno pa će se svi problemi poslovanja Elektroprivrede BiH prebaciti na teret privrede, odnosno, građana", istaknuo je predsjednik UPFBiH Adnan Smailbegović.

Podsjeća da je u prethodne dvije godine električna energija za privredna društva u FBiH već poskupila za 44 posto, a sa najnovijim povećanjem cijena to poskupljenje će iznositi oko 72,8 posto.

"Privrednici u FBiH se suočavaju sa još jednim bespotrebnim nametom koji dodatno pogoršava poslovni ambijent u FBiH i, vjerovatno, uzrokovati pad privrednih aktivnosti u narednoj godini", ističe Smailbegović.

UPFBiH pozdravlja činjenicu da je Vlada FBiH dijelom uvažila zahtjeve poslodavaca i sindikata iz realnog sektora i omogućila isplatu dvije prosječne plaće zaposlenima u realnom sektoru u prvih šest mjeseci naredne godine, bez plaćanja poreza i doprinosa na ovu isplatu.

"Ovo je rezultat naših aktivnosti i lobiranja u nadležnim ministarstvima u Vladi FBiH tokom cijele ove godine. Naravno, da bismo bili zadovoljniji da se povećanje plaća radnicima do 400 KM, sa minimalnom uplatom poreza i doprinosa realiziralo tokom ove godine, kako smo tražili. Pozivamo sve članice, ali i poslodavce koji nisu učlanjeni u UPFBiH da sa isplatama neoporezivog dijela plaće krenu već u februaru naredne godine", ističe Smailbegović.

Očekujemo da što prije Vlada FBiH predloži, a Parlament FBiH usvoji zakone o doprinosima i porezu na dohodak, koji će značajno smanjiti opterećenja na plaće, kako bismo od sredine naredne godine imali značajno rasterećenje cijene rada, naglašavaju u UPFBiH.

UPFBiH: Donošenje fiskalnih zakona ključni prioritet u 2024. godini

Ključni prioritet Udruženja poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine na čijoj će realizaciji predano raditi i u narednoj godini ostaje donošenje fiskalnih zakona, koji će rasteretiti cijenu rada, istaknuto je tokom press-konferencije i predavljanja aktivnosti UPFBiH u 2023. godini i prioriteta za 2024. godinu predstavnicima medija u Bosni i Hercegovini.

"Tokom druge polovine godine u kojoj je funkcionirala nova Vlada FBiH, neke stvari pokrenute su s mrtve tačke. Nažalost, fiskalni zakoni nisu usvojeni, nadamo se da će biti u narednoj godini, kao glavna aktivnost u njenoj prvoj polovini", istaknuo je predsjednik UPFBiH Adnan Smailbegović.

Naglasio je da će UPFBiH i u narednoj godini nastaviti intenzivne aktivnosti na donošenju seta zakona koji će pomoći u liberalizaciji tržišta radne snage, kroz donošenje zakona o posredovanju u zapošljavanju, zapošljavanju stranaca, ali i izmjena i dopuna Zakona o zdravstvenom osiguranju, na način da se svim građanima FBiH osigura besplatno zdravstveno osiguranje i na taj način biroi za zapošljavanje rasterete od neaktivnih tražilaca posla, koji su na biroima samo zbog zdravstvenog osiguranja. Također su izrazili nadu da će ubrzo biti zakazana prva sjednica Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju Federacije BiH, kako bi se intenzivirao ekonomsko-socijalni dijalog.

Smailbegović je još jednom pozvao članice UPFBiH, ali i sve druge kompanije iz realnog sektora

da, u skladu sa svojim mogućnosti, isplate 2.520 KM pomoći radnicima tokom prve polovine godine. Radi se o iznosu koji se neće oporezivati.

"Može se očekivati da se pojave problemi, kakve smo imali prošle godine sa isplatom onih 1.080 KM. Nadam se da će se za ovo odlučiti značajan broj poslodavaca" naglasio je Smailbegović.

Predsjednik Upravnog odbora Udruženja poslodavaca Kantona Sarajevo Suad Ećo izrazio je očekivanje da će na području ovog kantona doći do značajnog smanjenja ili ukidanja parafiskalnih nameta.

"Također, očekujemo značajnije aktivnosti na usklađivanju obrazovanja sa potrebama tržišta rada. Potrebna je reforma tržišta rada, Zavoda za zapošljavanje i reforma obrazovanja. Problem u KS je i proces dobijanja građevinskih dozvola, prije svega za solarnu energiju. Očekuje se izgradnja infrastrukture poslodavaca i drugih. Kantonima je besplatno, a kod nas to traje predugo, te očekuju podršku od vlasti za investiranje", naglasio je Ećo.

15. decembra počela kampanja "Zaključavanja cijena u FBiH"

Federalno ministarstvo trgovine i Udruženje poslodavaca FBiH danas je u sjedištu Vlade Federacije BiH održalo konferenciju za medije na kojoj je predstavljen projekt "Zaključavamo cijene". Na konferenciji se obratila i pomoćnica ministra Merima Maslo, koja je naglasila da se ova odluka odnosi na 40 prehrambenih i higijenskih proizvoda, gdje se cijena smanjuju i zaključavaju na period od tri mjeseca.

„Projekat zvanično stupa na snagu 15. decembra i trajaće do 15. marta. Dogovorena je niža i ‘zaključana’ cijena za 40 proizvoda, koji će biti obilježeni logom izrađenim za ovu namjenu. Za male trgovce, koji žele da se priključe ovom društveno odgovornom projektu, ostavljena je mogućnost da izaberu sa spiska 20 proizvoda za koje će sniziti i ‘zaključati’ cijene. Federalno ministarstvo trgovine sačinilo je protokol sa jasno utvrđenim pravilima učesća u projektu. Po potpisivanju protokola, trgovci preuzimaju logo kojim označavaju sve snižene artikle i mogu ga koristiti za vrijeme trajanja projekta”, kazala je Maslo.

„To praktično znači da će trgovci, koji dobrovoljno učestvuju u ovom projektu imati proizvode sa spiska po maksimalno određenim maloprodajnim cijenama, ali ne moraju svi biti od istog proizvođača. Također, trgovine koje učestvuju u ovom projektu imaće na vratima plakate sa spiskom sniženih proizvoda, te naznačenom starom i novom cijenom proizvoda”, zaključila je ona.

Što se tiče „malih trgovaca”, Maslo je pojasnila i kako se ova odluka odnosi na njih.

„Za male trgovce, koji žele da se priključe ovom društveno odgovornom projektu, ostavljena je mogućnost da izaberu sa spiska 20 proizvoda za koje će sniziti i ‘zaključati’ cijene”, pojasnila je Maslo.

Maslo je dodala i da se do sada prijavilo preko 20 velikih trgovinskih lanaca.

Adnan Smailbegović ispred Udruženja poslodavaca FBiH rekao da je ovaj projekt zapravo dokaz jake saradnje udruženja i ministarstva.

„Nakon što naši projekti sa maržama i nisu uspjeli, odlučili smo na ovaj pristup. I nadam se da će biti uspješan, želim da se zahvalim ekipi iz ministarstva koja je uspjela da iznjedri ovaj projekat koji nije bio lak. Također, želim da se zahvalim kompanijama na njihovom pristanuku na ovaj potez, jer su dokazali svoju društvenu odgovornost”, rekao je Smailbegović.

On je naglasio da saradnja koja postoji između Udruženja poslodavaca FBiH i ministarstva treba poslužiti kao urenek i za ostale nivoe vlasti, i da će onda građani vidjeti bolje i konkretnije rezultate.

Na konferenciji se obratio i federalni ministar trgovine Amir Hasičević, koji se zahvalio Udruženju poslodavaca FBiH na razumijevanju za ovaj projekat.

„Između 15-20% se odnosi ovo sniženje, što jeste 40 do 50 KM, na jednu korpu. Nije uvijek bilo jednostavno pregovarati, ali smo postigli dogovor jer smo našli dobre sagvornike u našim poslodavcima. Jer smo svi prepoznali koliko je važno da sada postoji ovaj tim, koji će moći odgovoriti na razne nepredviđene situacije. Mi smo sa trgovcima i trgovali u ovim pregovorima, i kako su oni nama izašli u susret i mi smo njima. Ovo je kontinuirana akcija, i ono što smo mi zauzeli u stavu sa Vladom, jeste da nema rješenja iz kutije, nego se mora izaći pregovarati sa uključenim stranama, i donijeti rješenja za dobrobit svih”, dodao je ministar Hasičević.

„Želim se zahvaliti i 20 trgovačkih lanaca, koji su pristali da rade na ovome. Mi smo svjedoci da je inflacija uveliko uvezena, jer smo mi ipak uvoznička zemlja. I zarad toga dužan sam da najavim, da ćemo izaći sa planom koji će pogodovati našim trgovcima”, naglasio je.

Sve informacije o projektu možete pronaći na linku [OVDJE](#).

Okrugli stol o obrazovanju: Poslodavci moraju biti uključeni u reformu obrazovanja i obrazovne procese

Obrazovne institucije, poslodavci i donositelji odluka moraju zajedno raditi na reformi obrazovnog sistema i prilagođavanju obrazovanja stvarnim potrebama tržišta rada, zaključeno je na okruglom stolu o temi "Komunikacija između poslodavaca – obrazovanja – tržišta rada je preduvjet za obrazovanje po mjeri poslodavca, učenika i tržišta rada" kojeg je organiziralo Udruženje poslodavaca u FBiH.

"Svjedočimo krizi i nedostatku kvalificirane radne snage na tržištu. Organiziranjem ovakvih događaja želimo doprinijeti unapređenju obrazovanja i približavanju obrazovnih politika i tržišta rada", kazao je direktor UPFBiH Mario Nenadić.

Graditi dijalog između poslodavaca, obrazovnog sistema i tržišta rada jedan je od glavnih ciljeva Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke.

"Ovo je jako važna tema i krajnje je vrijeme da se otvore mnogobrojna neriješena pitanja. Naša zajednička misija je da iznađemo rješenja za probleme sa kojima se susrećemo. Obrazovne institucije traže načine kako razumjeti potrebe poslodavaca, a poslodavci nemaju dovoljno kvalificiranu radnu snagu. Svi zajedno želimo imati obrazovanje kreirano za budućnost, a da bismo uspjeli u realizaciji tog cilj ključno je da poslodavci i obrazovne institucije sarađuju, razmijenimo informacije i iskustva o najboljim praksama koje trebamo

primijeniti ovdje. Rad i iskustvo poslodavaca su izuzetno važni za ovaj proces u kojem rad i obrazovanje trebaju ići zajedno", kazala je federalna ministrica obrazovanja i nauke Jasna Duraković i pozvala poslodavce da ukažu na pravce kojima se treba kretati u kreiranju obrazovnih programa, ukažu na nedostatke u obrazovnom sistemu i obrazovanju radnika.

Pomoćnik federalnog ministra za rad i socijalnu politiku Zdravko Čerović predstavio je projekte kojima Ministarstvo nastoji doprinijeti stručnom usavršavanju uposlenika i pomoći kompanijama da unaprijede znanja i vještine svojih uposlenika.

"Sufinansirali smo nabavku savremene tehnologije u malim kompanijama i obuku radnika za rad na novim mašinama. Osim toga, uveli smo stipendije za učenike koji se obrazuju za deficitarna zanimanja", kazao je Čerović.

Pomoćnica ministra u Ministarstvu odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo Lamija Husić najavila je da će prednacrt zakona o dualnom obrazovanju uskoro biti dostavljen Vladi i Skupštini KS.

"Zakon o dualnom obrazovanju donosi brojne izazove. Na području KS godišnje imamo oko 15.000-16.000 učenika u srednjim školama, od čega je njih 31 do 32 posto u gimnazijama, a svi ostali se upisuju u stručne škole, uključujući i 21 do 22 posto učenika sa trećem stepenu obrazovanja. Uloga poslodavaca je veoma bitna u oblasti obrazovanja, naprimjer, kada je u pitanju uvođenje novih zanimanja ili izrada standarda određenih zanimanja", kazala je Husić.

Direktor kompanije Unipromet Muhamed Pilav predstavio je primjer uspješne saradnje privrede i obrazovnih institucija.

"Obrazovanju smo uvijek posvećivali veliku pažnju. Više od 100 uposlenika MSWOOD prošlo je edukacije za dodatno obrazovanje. U ovom periodu smo investirali u obrazovanje više od milion KM. Prije osam godina smo u Fojnici radi fabrike stolica organizirali sa srednjom školom da se izmijeni nastavni plan i program i da se otvori upis za stolare i drvene tehničare, a odmah smo preuzeli organiziranje praktične nastave i snosili sve troškove. Za djecu slabijeg imovnog stanja osigurali smo stipendije, vodili ih na sajam opreme u Hanover", ispričao je Pilav.

Vlasnik i direktor kompanije "Inside by Ećo" Suad Ećo prenio je iskustva saradnje sa Srednjom školom za okoliš i dizajn iz Sarajeva u pokušaju da se prevaziđe jaz između obrazovnog sistema i potreba tržišta rada.

"Sa ovom srednjom školom smo dogovorili plaćenu praksu za učenike i učenici su vrlo zainteresirani. Nažalost, na iznos koji plaćamo učenicima za praksu mi moramo platiti poreze", kazao je Ećo.

Profesor Refik Šećibović naglasio je da je za privredu ključno obrazovanje za zapošljivost.

"Mi u BiH, nažalost, nemamo obrazovnu politiku. Obrazovanje i školstvo nije isto. Ono što pripada državi je obrazovanje, a školstvo pripada kantonima i entitetima. Sve škole moraju imati obaveznu praksu. Rješenje je evolucijski skok, nije reforma nego sistemsko mijenjanje okruženja obrazovanja. Dobro obrazovanje je jedna od barijera za odlazak mladih ljudi, ali dobro obrazovanje traži i značajna ulaganja", naglasio je Šećibović.

Direktor kompanije "Variplast" Gračanica Mujo Hasić naveo je da je na Birou za zapošljavanje u ovom gradu 6.644 osobe, ali poslodavci u ovom gradu imaju problem da nađu radnu snagu.

"Na insistiranje poslodavaca i razumijevanje dijela menadžmenta u Gračanici je formiran Mašinski centar, nabavljena nova oprema u vrijednosti oko 180.000 KM. Kao rezultat osnivanja ovog Centra je dvostruko povećan broj učenika mašinske struke, a trenutno je u fazi opremanje centra za građevinsku struku", kazao je Hasić.

Marijana Šećibović predstavila je perspektive kada je u pitanju zapošljavanje generacija koje dolaze i ukazala na neophodnost jačanja komunikacije između obrazovnih institucija, poslodavaca i donositelja odluka.

"Svi zajedno trebamo manje pričati, a više raditi na unapređenju obrazovnog sistema kako bismo stvorili bolje okruženje za rad i zaista zadržali mlade, obrazovane ljude u BiH", naglasila je Šećibović.

UPFBiH je organizovao okrugli stol u okviru Projekta "Doprinos organizacija civilnog društva poboljšanju utjecaja poduzetništva na socio-ekonomski razvoj BiH" koji finansira EU.

Predstavници UPFBiH i Američke ambasade u BiH razgovarali o prethodnim i budućim aktivnostima UPFBiH

Rukovodstvo UPFBiH, predsjednik Adnan Smailbegović i direktor Mario Nenadić 20. decembra 2023. godine razgovarali su sa predstavnicima Američke ambasade u BiH, odnosno šeficom Odjela za komercijalne poslove Allison Stepinec i savjetnikom Adnanom Muminovićem o realiziranim aktivnostima iz 2023. godine te planovima i prioritetima za narednu godinu.

Predstavnici Američke ambasade u BiH složili su se sa predstavnicima UPFBiH vezano za prioritete koji se odnose na rasterećenja fiskalnih i parafiskalnih nameta i donošenje Zakona o posredovanju o zapošljavanju, kao i o drugim aktuelnim temama. Ambasada je također pohvalila unapređenju saradnju sa predstavnicima UPFBiH i najavila podršku i u 2024. godini.

UPFBiH i UNFPA: Oko pola miliona žena u BiH nema vlastite prihode i njih treba hitno uključiti u tržište radne snage

Izgradnja vlastitog ljudskog kapitala, unapređenje obrazovnog procesa, osposobljavanje neaktivnog i nezaposlenog stanovništva koje ima ogromne kapacitete, organizacija brige o djeci kroz predškole ustanove da bi majke imale vremena osposobljavanje i zapošljavanje, izjednačavanje prihoda žena i muškaraca, samo su neka od potencijalnih rješenja za aktuelni

problem nedostatka kvalificirane radne snage u Bosni i Hercegovini. Ovo je istaknuto na okruglom stolu o temi „Prevazilaženje nedostajuće radne snage u privredi kroz jačanje kapaciteta neaktivne ženske populacije" kojeg je organiziralo Udruženje poslodavaca u Federaciji Bosne i Hercegovine u saradnji sa Populacijskim fondom Ujedinjenih nacija (UNFPA), u okviru projekta finansiranog od strane Ambasade Republike Češke u Bosni i Hercegovini.

„Potencijalna rješenja su i model aktivacije neaktivnih žena na tržištu radne snage, uspostavljanje privatno-javnog partnerstva na organizaciji obuke na radu za nezaposleno i/ili neaktivno stanovništvo mahom žene", istaknuo je projekt menadžer Populacijskog fonda Ujedinjenih nacija u BiH Željko Blagojević.

Učesnicima Okruglog stola predstavio je rezultate istraživanja kada je su u pitanju populacijski trendovi u BiH kojeg u okviru „Programa podrške izgradnji društava prilagodljiv demografskim promjenama" uradio UNFPA.

„Istraživanje pokazuje da je u BiH prisutan pad broja mladih ljudi, populacija je sve starija, ljudi sve kasnije dobijaju djecu. Prosječna dob stanovništva u BiH 1996. godine bila je oko 33 godine, a danas je to oko 42 godine i to na adekvatan način pokazuje starenje stanovništva. Projekcije urađene sa statističkim agencijama govore da će u 2070. godini prema postojećim trendovima imati maksimalno 1,5 miliona ljudi. Broj starijih i radno sposobnih će se vrlo brzo izjednačiti", naglasio je Blagojević.

Kada je u pitanju zapošljavanje kao jedan od ključnih problema istaknuta je neaktivnost stanovništva.

„Poslodavci su u potrazi za radnom snagom. Imamo veliku razliku kada je u pitanju zapošljavanje između muškaraca i žena. Tokom pandemije COVID-19 došlo je do naglog skoka nezaposlenosti kod žena. Podaci pokazuju da svaka druga žena starosti od 15 do 64 godine je neaktivna u BiH. To znači da pola miliona žena u BiH nema vlastite prihode", upozorio je

Blagojević.

Ovaj problem dijelom je moguće riješiti kroz organiziranje obuke na radu u trajanju od šest mjeseci za osnovna zanimanja u saradnji sa realnim sektorom, isplata minimalne (bruto) plate za vrijeme trajanja obuke što bi bila obaveza institucija vlasti, kao i uključivanje stanovništva već od 18 godina starosti kroz dualno obrazovanje.

„UPFBiH i na ovaj način želi pokrenuti razgovore o donošenju populacijske strategije u BiH. Na osnovu podataka koji su nam prezentirani, očigledno je da je to neophodno ukoliko želimo razvoj privrede, jačanje tržišta radne snage, viši standard građana“, istaknuo je direktor Udruženja poslodavaca u FBiH Mario Nenadić.

Nova članica UPFBiH - Franck d.o.o. Sarajevo

Franck d.o.o. Sarajevo je lider u proizvodnji kafe i čajeva na tržištu BiH, i to prije svega u segmentu ugostiteljstva.

Franck je domaća kompanija s pogonima u BiH i proizvodnim kapacitetima, zahvaljujući kojima u potpunosti ispunjavu sve potrebe potrošača u BiH. Sjedište kompanije je u Sarajevu, a proizvodni pogon za preradu i proizvodnju kafe otvoren je prije više od deset godina u Grudama. Riječ je o projektu "Greenfield" u kojem je do sada u proizvodne kapacitete uloženo više od šest miliona KM. Tako su u BiH započeli s prvim velikim ulaganjem u kontinuirano poboljšanje proizvodnih procesa, a cilj kompanije je time jačati bh. privredu. Franck trenutno ima oko 70 zaposlenih u BiH.

UDRUŽENJE POSLODAVACA

UDRUŽENJE POSLODAVACA FBiH
MARŠALA TITA 6, 71 000 SARAJEVO

TEL: 00 387 264 830

FAX: 00 387 33 552 461

MAIL: info@upfbih.ba

WEB: www.upfbih.ba